

DIDAKHÉ

(a tizenkét apostol tanítása)

I. 1. Két út van, egy az életé, egy halálé, a két út között pedig nagy különbség van. 2. Az élet útja ez: először, szeresd Istenedet, aki teremtett téged, másodsor, szeresd felebarátodat, mint önmagadat. Te se tedd azt másnak, amit nem akarsz, hogy neked tegyenek (vö.: Mt. 12,37-39; Mk. 12,30-31; Sir. 7,30; MTörv. 6,5; Lev. 19,18; Mt. 7,12; Lk. 6,31). 3. Eme szavak tanítása pedig a következő: áldjátok azokat, akik átkoznak titeket, imádkozzatok ellenségeitekért, tartsatok böjtöt azokért, akik üldöznek titeket. Milyen érdem az, ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek? Nemde ezt teszik a pogányok is? Ti viszont szeressétek azokat, akik gyűlölnék benneteket és ellenségeitek ne legyenek (vö.: Mt. 5,44-47; Lk. 6,32.33). 4. A test és hús kívánságaitól tartózkodj (vö.: 1. Pét. 2,11; Tit. 2,12). Ha valaki megüti jobb arcodat, tartsd oda a másikat is, és tökéletes leszel (vö.: Mt. 5,39). Ha valaki arra kényszerítene, hogy menj vele ezer lépést, tégy meg vele kétezret (vö.: Mt. 5,40-41). Ha valaki elkéri felső ruhádat, ad oda neki alsó ruhádat is (vö.: Lk. 6,30). Ha valaki elveszi, ami a tied, ne kérd vissza; úgysem tudod (vö.: Lk. 6,30). 5. Mindenkinek adj, aki kér tőled, és ne kérd vissza! Az Atya ugyanis mindenkinek adni kíván ajándékaiból. Boldog az, aki a parancs szerint ad, mert ártatlan. Jaj annak, aki kap! Ha valaki úgy vesz, hogy szüksége van rá, az ártatlan; aki azonban úgy vesz, hogy nem szorul rá, az számadással tartozik, mert kapott, és valamiért kapta, amit kapott; fogságba kerül, kivizsgálják, mit cselekedett, és ki nem szabadul onnét, míg az utolsó fillért vissza nem fizette. 6. Erről már mondatott: izzadjon meg az adomány kezében, míg megtudod, kinek adod (vö.: Mt. 5,26).

II. 1. Az utasítás második parancsa így szól: 2. Ne ölj, ne törj házasságot (vö.: Mt. 19,18), gyermeket meg ne ronts, ne paráználkodj, ne lopj, varázslással ne foglalkozz, ne keverj mérget, ne hajtsd el a magzatot, a megszületett gyermeket ne öld meg, ne kívánd azt, ami felebarátodé (vö.: Kiv. 20,17)! 3. Ne esküdj, hamis tanúságot ne tégy, ne rágalmazz, ne emlékezzél a rosszra (Mt. 5,33, 19,18)! 4. Sem gondolkodásod, sem nyelved ne legyen kettős; a kettős nyelv ugyanis a halál csapdája. 5. Szavad ne legyen hazug, se üres, hanem tettekkel teljes! 6. Ne légy kapzsi, rabló, képmutató, se gögös, se gonosz! Ne fórralj gonosz tervet felebarátod ellen. 7. Ne gyűlölj senkit, de egyeseket feddjél meg, másokért könyörögj, ismét másokat pedig tulajdon lelkednél jobban szeress.

III. 1. Minden rossztól óvakodjál gyermekem, és minden hozzá hasonlótól. 2. Ne légy haragos, mert, a harag gyilkossághoz vezet, féltékeny se légy, se viszálykodó, se erőszakoskodó; mindezekből gyilkosság származik I 3. Ne légy kívánczó fiam, a kívánczóság ugyanis paráznasághoz vezet, mocskos beszédű se légy, szemeidet ne forgasd, mert ezekből származik a házasságtörés I 4. Ne űzz madárjóságot sem gyermekem, mert az is bálványimádáshoz vezet, se ráolvasást, se csillagjóságot, se mágiát, ilyeneket se látni, se hallani ne kívánj. Bálványimádás ered mindezekből. 5. Ne légy hazug, gyermekem, a hazugság vége a lopás, pénzsóvár se légy, ne hajhászd a hiú dicsőséget. Lopás a vége mindezeknek. 6. Ne légy zúgolódó gyermekem, mert az káromláshoz vezet, ne légy önkényes, se silány gondolkodású; ezekből jön a káromkodás. 7. Légy inkább szelíd, mert a szelídek fogják örökölni a földet (vö.: Mt. 5,5; Zsolt. 36,11). 8. Legyél nagylelkű és irgalmas, mentes a gonosztságtól, csendes és jó, tisztelvény mindig az ígéket, melyeket hallottál. 9. Fel ne magasztald magadat, ne adj alkalmat lelkednek a hiúságra! Ne a gögösekhez ragaszkodjon lelked, hanem az igazakkal és alázatosakkal társalogjon. 10. Úgy vegyél mindent, ami veled történik, mint valami jót, mert Isten nélkül semmi sem történik.

IV. 1. Éjjel és nappal emlékezz meg arról, gyermekem, aki neked Isten ígését hirdeti, úgy tiszteld Őt, mint magát az Urat. Ahonnan ugyanis az uralom szól, ott van az Úr. 2. Naponta keresd a szentek színlátását, hogy felüdülj beszédjükön. 3. Szakadást ne okozz, békítsd ki a szembenállókat! Ítéld igazságosan (vö.: MTörv. 1,16; Péld. 31,9; Jn. 7,24), ne légy személyválogató, fedd meg az

elbukottat! 4. Ne kételkedj, meglesz vagy nem. Ne legyen kezed kinyújtva akkor, amikor kapsz, összeszorulva viszont, amikor rajtad a sor, hogy adj. 6. Ha valamit kezed munkájával szereztél, azt add oda bűneid váltságául. 7. Ne vonakodj adakozni, ne is zúgolódj, amikor adakozol, hiszen tudod, ki az, aki a bér jó viszonzója I 8. A rászorulókat el ne utasítsd, mindenedet oszd meg testvéreddel, és semmit se mondj sajátodnak; ha a halhatatlanban közösködtek, mennyivel inkább közösködnötök kell a romlandókban! 9. Le ne vedd a kezed fiadról vagy lányodról, hanem ifjúságuktól kezdve az Úr félelmére tanítsd őket. 10. Ne parancsolj haragodban szolgádnak, vagy szolgálódnak, hisz ők is ugyanabban az Istenben remélnek, nehogy ne féljék az Istent, aki mindegyiktek fölött van; ő nem azért jött, hogy látszat szerint hívjon, hanem azokat" akiket a Lélek előkészített. 11. Ti szolgák, tiszteletben és félelemben engedelmeskedjete uraitoknak, mint Isten képmásainak! 12. Gyűlölj mindenféle színlelést és mindent, ami nem kedves Isten előtt! 13. Az Úr parancsait el ne hagy, tartsd meg, amit kaptál (vö.: MTörv. 4,2; 12 és 32), se ne tégy hozzá, se el ne végy belőle! 14. Az egyházban valld meg botlásaidat és rossz lelkiismerettel ne járulj imádsághoz! Ez az élet útja.

V. 1. Ez pedig a halál útja: mindenekelőtt rossz és átokkal teli; gyilkosság, házasságtörés, kívánczóság, paráznaság, bálványimádás, mágia, méregkeverés, rablás, hamis tanúság, képmutatás, álnokság, kétszínűség, gőg, gonoszság, erőszak, bírvágy, parázna beszéd, irigység, fennhéjzás, önteltség, hencegés, vakmerőség; 2. a jókat üldözik, az igazságot gyűlölnek, a hazugságot szeretik, nem ismerik az igazságosság jutalmát, nem a jóhoz ragaszkodnak) sem az igazságos ítélethez, nem a jó, hanem a rossz miatt virrasztanak, messze van tőlük a szelídség és kitartás, a hiábavalóságot kedvelik, saját fizetségüket hajszolják, a szegényen nem könyörülnek, nem szomorkodnak a megszorítottakkal. Teremtőjüket nem ismerik, megölik a gyermekeket, megrontják Isten teremtményét, elutasítják a szegényt, a gazdagok szószólói, a szegények törvénytelen bírái, mindenféle bűnt elkövetnek; mentesek legyetek, ó gyermekeim, mindezeketől!

VI. 1. Vigyázz, le ne térítsen senki téged a tanítás útjáról, aki Isten nélkül tanít téged (vö.: Mt. 24,4). 2. Ha tényleg vállalni tudod az Úr egész igáját, tökéletes leszel, ha nem tudod, tégy meg annyit, amennyire képes vagy. 3. Az ételekre vonatkozóan annyit tarts meg, amennyit meg tudsz tartani, nagyon tartózkodj azonban a bálványáldozati lakomáktól, mert azok a halott istenek előtti hódolatot jelentik.

VII. 1. A keresztségre vonatkozóan pedig, így kereszteljének: miután mindezeket előtte elmondátok, élővízben kereszteljete az Atya és Fiú és Szentlélek nevére, (vö.: Mt. 28,18-19). 2. Ha nem áll rendelkezésre élő víz, keresztelj más vízben; ha lehet hidegben, ha nem, melegben. 3. Ha egyik sem áll rendelkezésre, háromszor önts vizet a fejre, az Atya és Fiú és Szentlélek nevére. 4. A keresztelendő és a keresztelő böjtöljön a keresztelés előtt, ha lehetséges, a többiek is; a keresztelendőnek hagyj meg, hogy előzőleg egy, vagy két napig böjtöljön (vö.: Mt. 28,19).

VIII. 1. Böjtjeitek ne legyenek együtt a képmutatókkal, ők ugyanis a szombat utáni második napon és ötödik napon böjtölnek (vö.: Mt. 6,16); ti a negyedik napon és az előkészületi napon böjtöljete; 2. ne imádkozzate úgy, mint a képmutatók, hanem úgy, ahogyan az Úr parancsolta evangéliumában, így imádkozzate:

Mi Atyánk, ki vagy a mennyben, szenteltessék meg neved, jöjjön el országod, akaratod legyen meg a földön, mint megvan a mennyben; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, engedd el adósságunkat, amilyen mértékben mi is elengedjük azoknak, akik nekünk adósak, és ne vígy minket kísértésbe, hanem szabadíts meg minket a gonosztól. Mert tiéd a hatalom és a dicsőség mindörökké. (vö. Mt. 6,9-13).

3. Naponta háromszor imádkozzate így.

IX. 1. Az eukharisztiairól a következőket, így végezzete: 2. először a kehely fölött: Hálát adunk Néked Atyánk a Te szolgádnak, Dávidnak szent szőlőjéért, melyet megismertettél velünk szolgád, Jézus által! Dicsőség néked mindörökké! 3. A kenyértörésről pedig a következőképpen: Hálát adunk néked, Atyánk, az életért és tudásért, melyet kinyilatkoztattál nekünk a Te szolgád,

Jézus által. Dicsőség néked mindörökké! 4. Ahogyan e kenyértöredékek szét voltak szóródva a hegyeken és eggyé váltak összegyűjtve, úgy gyűljön össze egyházad királyságodban a föld határaitól! Mert tiéd a hatalom és dicsőség Jézus Krisztus által mindörökké! 5. Ne egyék és ne igyék az eukharisziátokból senki más, csak az, aki meg van keresztelve az Úr nevére! Erről mondta ugyanis az Úr: ne dobjátok a szentet a kutyák elé (vö.: Mt. 7,6).

X. 1. Miután pedig beteltetek, így adjatok hálát: 2. Szent Atyánk, hálát adunk néked szent nevedért, melynek sátrát szívünkben ütötted fel, a tudásért és hitért és halhatatlanságért, melyet kinyilatkoztattál nekünk a Te szolgád, Jézus által! Dicsőség néked mindörökké! 3. Mindenható Uralkodónk, ki mindent nevedért teremtettél (vö.: Bölcs. 1,14; Sir. 18,1; 24,8; Jel. 4,11; Ef. 3,9; Zsid. 3,4), ételt és italt adtál az embereknek, hogy élvezzék, nekünk pedig lélek szerinti ételt és italt adtál, és örök életet Szolgád által! 4. Mindenekelőtt azért adunk hálát néked, mert hatalmas vagy! Dicsőség néked mindörökké! 5. Emlékezzél meg, Uram, egyházadról, hogy szabadítsd meg őt minden gonosztól és tedd tökéletessé szeretetedben, és gyűjtsd össze a négy szél irányából (vö.: Mt. 24,31) a megszenteltet országodba, amit neki készítettél! 6. Jöjjön a kegyelem, és múljon el e világ! Hozsanna Dávid Istenének! (vö.: Mt. 21,9 és 15). Aki szent, jöjjön, aki nem az, térjen meg! Maran athá! Ámen! 7. A prófétáknak engedjétek meg, hogy hálát adjanak, amennyiben akarnak.

XI. 1. Ha érkezik hozzátok valaki, és tanítja mindazt, amiről fentebb szó volt, azt fogadjátok be! 2. Ha viszont felforgatja azt, és mást tanít, hogy bomlasszon, ne hallgassatok rá! Ha ellenben azért tanít, hogy bennetek az Úr ismeretét és igazságosságát gyarapítsa, úgy fogadjátok, mint magát az Urat! 3. Az apostolokkal és prófétákkal az evangélium rendelkezésének megfelelően járjatok el. 4. Minden apostolt, aki hozzátok érkezik, úgy fogadjátok, mint az Urat magát! 5. De egy napnál tovább ne maradjon! Ha esetleg szükséges, maradjon még egy napot: ha azonban már három napig marad, akkor hamis próféta. 6. Amikor az apostol elmegy tőletek, ne vigyen magával mást, csak kenyeret, addigra, amíg szállást talál. Ha pénzt kérne, hamis próféta. 7. Ne tegyetek próbára egyetlen olyan prófétát sem, aki a Lélekben szól, és meg ne ítéljétek! Minden bűn megbocsájtatik ugyanis, de erre nincsen bocsánat (vö.: Mt. 12,31). 8. Ezzel szemben, nem mindenki próféta, aki lélekben szól, csak akkor, ha erkölcsi ugyanazok, mint az Úr. Azerkölcsokről lehet felismerni a prófétát és a hamis prófétát. 9. Próféta továbbá mindaz, aki a Lélekben asztalt készít, de nem maga eszik róla; ellenkező esetben hamis próféta. 10. Azok, akik az igazságot tanítják, mind próféták, de, ha nem cselekszik azt, amit tanítanak, hamis próféták. 11. Minden igaz, kipróbált próféta az egyház kozmikus misztériumának javára cselekszik, de mert nem tanítja, hogy azt kell tenni, amit ő tesz, azért még meg ne ítéljétek! Istennél van ítélete. Így tettek a régi próféták is. 12. Amelyik viszont elragadtatásban szólna így: pénzt adj nekem, vagy más valamit, arra ne hallgassatok! Ha ellenben más rászorulóknak kérte, hogy adjatok, akkor senki ne ítélje meg őt!

XII. 1. Mindenkit fogadjátok be, aki az Úr nevében érkezik (vö.: Mt. 21,9, 117. Zsolt. 26; Jn. 5,43); próbára téve majd megismeritek, hiszen képesek vagytok a jobb és a bal megkülönböztetésére. 2. Ha a jövevény átutazóban van, segítsétek, amennyire tudjátok; ne maradjon azonban nálatok, csak két vagy három napig, amennyiben szükséges. 3. Ha mestersége van, és le akar telepedni nálatok, dolgozzék és egyék. 4. Ha nincs mestersége, gondoskodjatok róla belátásotok szerint, hogy ne éljen köztetek keresztény tétlenül. 5. Ha azonban nem akarna így cselekedni, Krisztus-kufár. Az ilyenektől óvakodjatok!

XIII. 1. Minden igaz próféta, aki le akar telepedni nálatok, megérdemli kenyerét (vö.: Mt. 10,10; Lk. 10,7; J. Kor. 9,13-14; 1. Tim. 5,17-18). 2. Hasonlóképpen az igaz tanító is, mint a munkás, megérdemli kenyerét. 3. A csűr, a présház, juhaid és marháid, terményeid zsengejét vedd, és add a zsenget a prófétáknak, mivel ők a ti főpapjaitok. 4. Ha nincs közöttetek próféta, akkor a szegényeknek adjátok. 5. Amikor kenyeret sütsz, vedd a javát, és add a parancs szerint. 6. Ugyanígy, ha olajos- vagy boros-edényedet megnyitod, vedd zsengejét, és add a prófétáknak. 7. Pénzed, ruhád és mindennemű vagyoned javát vedd, ahogy neked tetszik, és add a parancs szerint.

XIV. 1. Az Úr napján gyűljetek egybe, törjétek meg a kenyeret és adjatok hálát, előtte tegyetek bűnvallomást, hogy tiszta legyen áldozatotok. 2. Mindaz, akinek vitás ügye van felebarátjával, addig ne jöjjön közétek, míg ki nem békült, nehogy közönségessé váljon áldozatotok. 3. Az Úr ugyanis erről mondotta: Mindenütt tiszta áldozatot mutatnak be nékem, mert nagy király vagyok, mondja az Úr, és nevem csodálatos a nemzetek között (Mal. 1,11.14).

XV. 1. Kézfeltétellel válasszatok magatoknak az Úrhoz méltó püspököket és diakónusokat, szelíd és nem pénzéhes, igazmondó és kipróbált férfiakat; ők látják el ugyanis nektek a tanítók és próféták szolgálatát. 2. Meg ne vessétek őket, a tanítókkal és prófétákkal együtt tiszteletben álljanak köztetek! 3. Ne haraggal, hanem békésen feddjétek meg egymást, ahogyan az evangéliumban áll (Mt. 5,22-26; 18,15 és 35); senki szóba ne álljon azokkal, akik a másik ellen valamit elkövettek, amíg bűnbánatot nem tartottak! 4. Imáitokat, adakozástokat és minden cselekedeteket úgy végezzétek, ahogyan Urunk evangéliumában áll!

XVI. 1. Örködjétek életetek fölött! Ki ne aludjanak mécseseitek és ki ne oldódjon övetek! Legyetek készen! Nem tudjátok ugyanis az órát, melyben Uratok érkeznek. 2. Gyakran gyűljetek össze, azt keresve, mi válik lelketek javára! Semmilyen időnek nem lesz haszna kintarátásokat illetően, ha a végső időben tökéletesek nem lesztek. 3. A végső napokban ugyanis sok hamis próféta lesz, sok rontó, a juhok farkasokká válnak, a szeretet gyűlöletbe fordul át; 4. amikor felgyülemlik a törvénytelenység és gyűlölni fogják egymást az emberek, s akkor fog megjelenni a világcsaló Isten fiaként, a föld a kezébe adatik és jeleket és csodákat művel, melyek a világ kezdete óta nem voltak. 5. Az emberek világa ekkor tűzpróbára kerül, és sokan megbotránkoznak és elvesznek, akik azonban kitartanak hitükben, megmenekednek ama átkozottól. 6.:És ekkor tűnnek fel majd az igazság jelei; először az ég megnyílásának jele, másodszer a harsona hangja, s harmadszor a holtak feltámadása. 7. Nem mindenki támad fel azonban, amint megmondattott: Eljön az Úr és vele összes szentjei (vö.: Mt 24,30-31). 8. A világ akkor majd meglátja az Urat, amint eljön az ég felhői fölött (vö.: Mt. 24,24; 2. Thessz. 2,9; Jel. 13,2 és 13; Mt. 24,10; 10,22; 24,13; 1. Kor. 15,52; 1. Thessz. 4,16; Zak. 14,5; Mt. 26,64).